

ZBIÓR ZADAŃ Z ZASAD MUZYKI – KLUCZ

(pod red. E. Tuchowskiej, D. Biegaj, K. Kłosińskiej, U. Kozłowskiej, W. Suszyńskiej, W. Młócińskiego)

DŹWIĘK I JEGO CECHY

1. Z podanych odpowiedzi wybierz prawidłową (otocz kółkiem literę)

- a. od ilości natężenia alikwotów
- b. od czasu drgania ciała
- c. od materiału, z którego jest zbudowany instrument
- ☒ d. od wielkości amplitudy drgania ciała drgającego

Od czego zależy wysokość dźwięku?

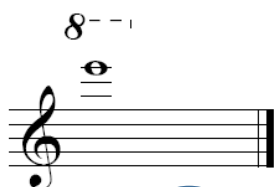
- a. od rodzaju instrumentu
- b. od ilości i natężenia tonów składowych
- ☒ c. od ilości drgań na sekundę
- d. od siły uderzenia w strunę

2. W podanym szeregu alikwotów dźwięku D i Es, zaznacz błędy (otocz je kółkiem) i popraw, podpisując właściwe dźwięki

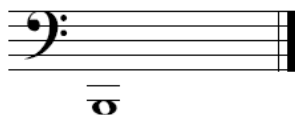
The image shows two musical staves, each with a bass clef and a treble clef. The first staff represents the harmonic series for the note D (D4). The notes are: D4 (circled, labeled 'a'), E4 (circled, labeled 'c²'), F#4 (circled, labeled 'fis²'), G4, A4, B4, C5, D5, E5, F#5, G5, A5, B5, C6, D6. The second staff represents the harmonic series for the note Es (E4). The notes are: Es4 (circled, labeled 'es¹'), F4 (circled, labeled 'es²'), G4, A4, B4, C5, D5, Es5 (circled, labeled 'es³'), F#5, G5, A5, B5, C6, D6.

NOTACJA

1. Podano 4 przykłady nutowe w kluczach. Dla każdej nuty masz do wyboru cztery oznaczenia literowe. W każdym przykładzie otocz kółkiem prawidłową odpowiedź.

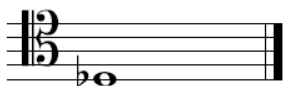
1. eis² 2. eis⁴ 3. dis⁴ 4. ais³

1. h 2. A 3. H 4. G

1. fis 2. cis 3. e¹ 4. dis

1. des 2. as 3. es 4. Fes

2. Podpisz pod pięciolinią nazwy dźwięków uwzględniając w nazwie oktavę za pomocą odpowiednich symboli (np. C₂, C, c, c¹ itd.)

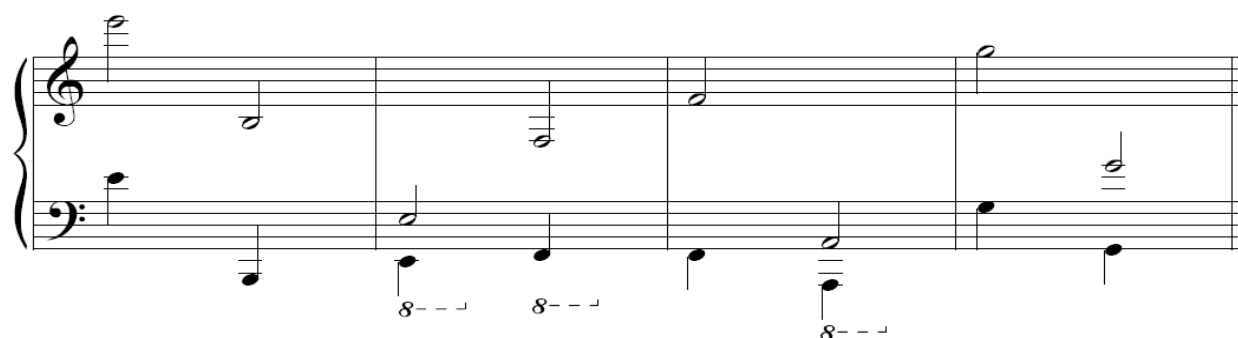

d³ g ais¹ b A f¹ A des e H

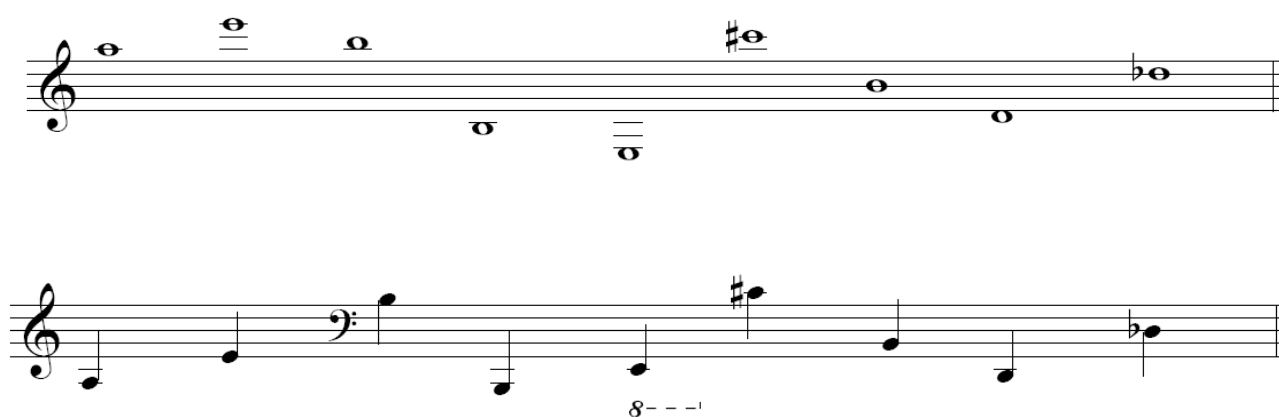
e² g ais¹ b f f¹ Ais des¹ e H

3. Zapisane na pięciolinii dźwięki przenieś o 2 oktawy w dół. W miarę potrzeby możesz użyć

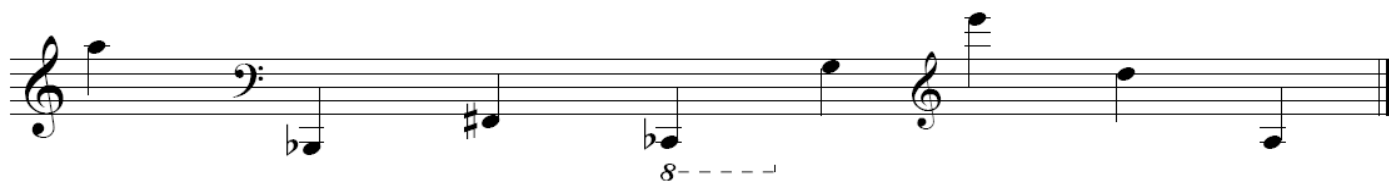

przenośnika oktawowego.

4. Przepisz nuty o 2 oktawy niżej na dolnej pięciolinii ćwierćnutami:

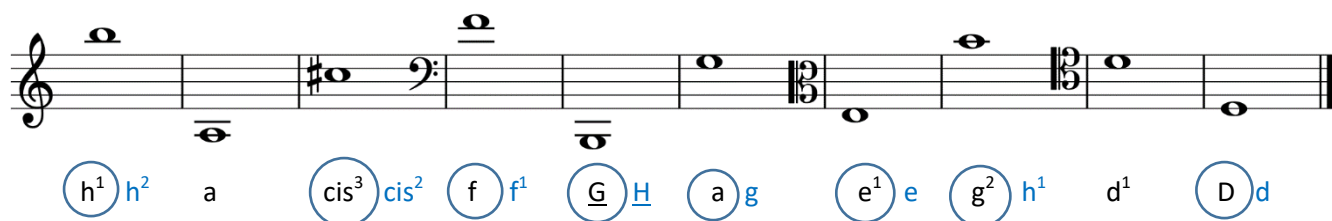

5. Napisz na pięciolini następujące nuty ćwierćnutami (używając właściwego klucza muzycznego)

a ²	<u>B</u>	Fis	<u>Ces</u>	G	e ³	d ²	a
----------------	----------	-----	------------	---	----------------	----------------	---

6. Zaznacz kółkiem błędnie napisane nazwy dźwięków (błędy mogą dotyczyć nazw dźwięków oraz oktaf) i podpisz poprawnie:

7. Nazwij klucze muzyczne. Podpisz nazwy dźwięków z uwzględnieniem oktaf.

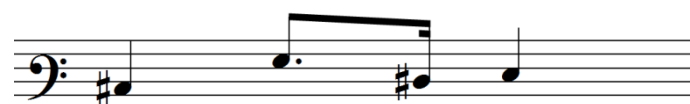
altowy

dyskantowy

barytonowy

8. Do podanych motywów dopisz odpowiednie klucze muzyczne i je nazwij.

tenorowy

a gis h d¹ cis¹

basowy

d B c Fis

9. Podaną melodię zapisz w kluczu altowym:

10. Podkreśl melodię, która brzmi inaczej niż pozostałe:

11. Obok każdego dźwięku napisz dźwięki równoważne enharmonicznie.

12. Napisz nazwę każdego dźwięku i oktawę w której występuje oraz symbolem określ interwał, który tworzy każda para dźwięków:

7>
gis-f¹

4>
ges²-ceses³

6<
e-cisis²

6>
cis¹-a¹

7<<
b-ais¹

6
fis-dis¹

5<
a-eis¹

9
c-d¹

2<
b-cis¹

10
c-es¹

9>
Dis-e

11<
F-h

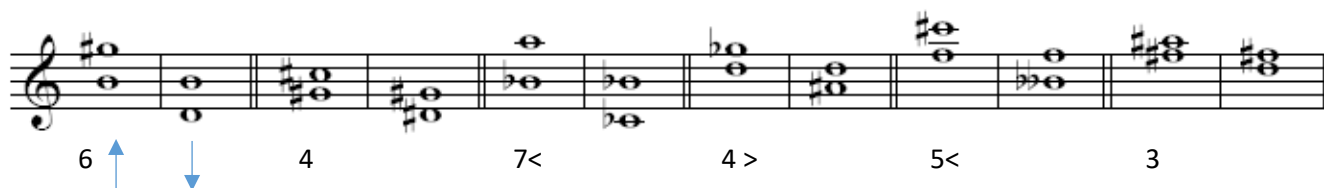
INTERWAŁY

1. Uzupełnij zdanie:
Interwały dzielą się na interwały proste (do oktawy) i (.....)
oraz na melodyczne i

2. Uzupełnij według wzoru: nona wielka to 8+2

- kwartdecyma wielka to 8+7<
- decyma mała to 8+3>
- tercdecyma wielka to 8+6
- undecyma zwiększona to 8+4<
- kwintdecyma czysta to 8+8

3. Od podanych dźwięków zbuduj w górę i w dół harmonicznym podane interwały:

4. W poniższym fragmencie utworu zbuduj interwały harmoniczne od podanych dźwięków w górę tak, aby powstał dwugłos. Oznaczenia cyfrowe znajdują się pod podanym przebiegiem melodycznym.

R. Schumann *Wenn ich ein Vöglein wär*

6 6> 6 9 10 6> 6 6 6> 6 6>

5. Określ zaznaczone interwały proste i złożone. Podpisz symbolami cyfrowymi.

N. Paganini, *12 Kaprys op. 1*(fragment)

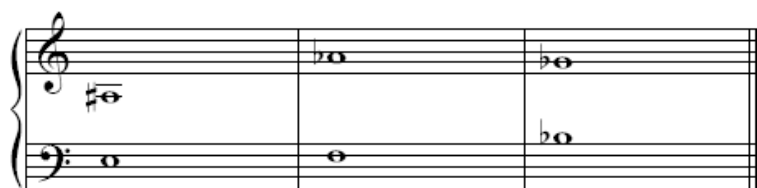
5 3 6> 12> 10>

6. Napisz w tabelce nazwy kolejnych interwałów i napisz w jakich tonacjach (dur naturalnych i moll harmonicznych) się znajdują:

1 2 3 4 5 6 7 8

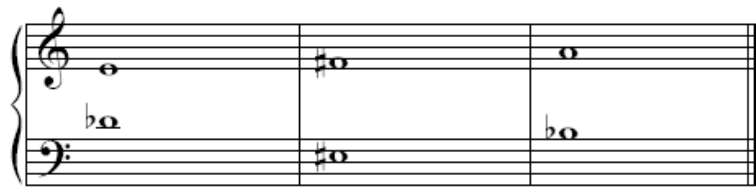
	Nazwa interwału	tonacje
1	5<	e-moll
2	4<	H, h, gis
3	5>	Es, es, c
4	2<	fis
5	7>	e
6	4>	as
7	4<	F, f, d
8	5>	E, e ,cis

7. Od podanych interwałów zbuduj w górę podane interwały :

4< 10> 6>

8. Od podanych dźwięków zbuduj w dół podane interwały:

2< 9> 7<

9. Zbuduj w górę podane interwały:

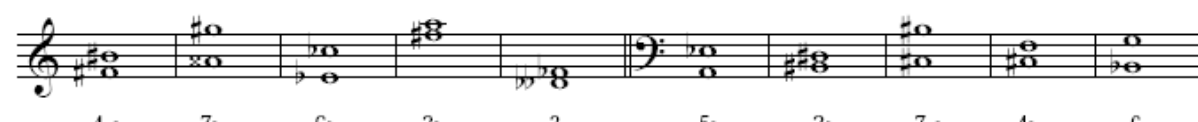

4> 7< 5<< 2> 6> 3< 2<< 4< 6> 7

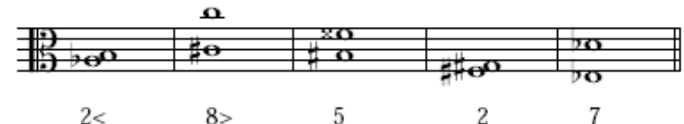

2 6 2< 3 5<

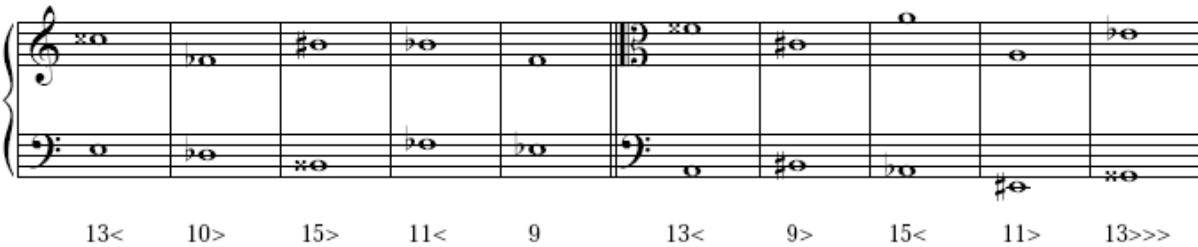
10. Zbuduj w dół podane interwały

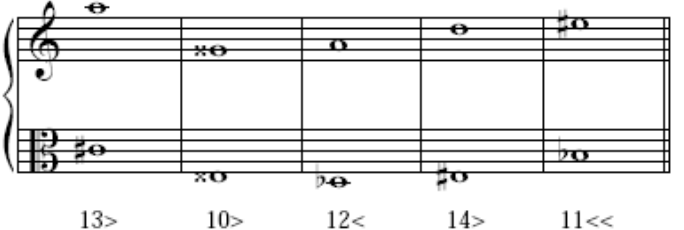
4< 7> 6> 3> 3 5> 3> 7< 4> 6

2< 8> 5 2 7

13< 10> 15> 11< 9 13< 9> 15< 11> 13>>>

13> 10> 12< 14> 11<<

11. Podpisz podane interwały symbolem:

2<< 7> 4<< 6> 5> 6> 4> 7>> 5 2

8> 7> 5> 2> 6<

11>> 10< 14<< 9 12> 10> 14< 11<< 14>> 9

10 13< 11< 13 12>

12. Od podanych dźwięków zbuduj w górę łańcuch podanych interwałów:

3 6> 4<

2 5> 7>

3> 7 2>

8va 15ma

13. Od podanych dźwięków zbuduj w dół łańcuch podanych interwałów:

14. Od podanego dźwięku zbuduj ciąg interwałów występujących na przemian w górę i w dół i odwrotnie:

a) ciąg wg porządku w górę-w dół

b) ciąg wg porządku w dół - w górę

c) ciąg wg porządku w górę-w dół

15. Napisz gamę h- moll harmoniczną (na pierwszej pięciolinii), wypisz wszystkie interwały charakterystyczne (na drugiej pięciolinii), rozwiąż je w podanej tonacji i podpisz rozwiązane interwały.

16. Rozwiąż podane interwały charakterystyczne. Podaj, w jakiej gamie dur naturalnej one występują. Podpisz wszystkie interwały:

4< 2< 7> 5>

2< 4< 5> 7>

17. Zbuduj i rozwiąż interwały od podanych dźwięków. Określ gamę durową lub moll harmoniczną, w jakiej one występują:

4< 6> 5> 3 2< 4 7> 5

a-moll Es-dur fis-moll es-moll

5> 3> 4< 6 2< 4 7> 5

f-moll h-moll gis-moll f-moll

18. Określ interwały w podanych fragmentach melodii:

a) B. Martinu, *I Sonata*, cz. II

b) M. Reger, *Grablied* op. 137 nr 2

c) B. Bartok, *Koncert na skrzypce i orkiestrę* nr 1

d) P. Hindemith, *Mathis der Maler*

e) Z. Noskowski, *Step* op. 66

f) B. Bartok, *Koncert na altówkę i orkiestrę*

g) T. Baird, *Concerto lugubre*

19. W poniższych przykładach określić interwały:
a) pomiędzy poszczególnymi parami głosów
b) pomiędzy głosami skrajnymi

M. Reger, Chorał 3

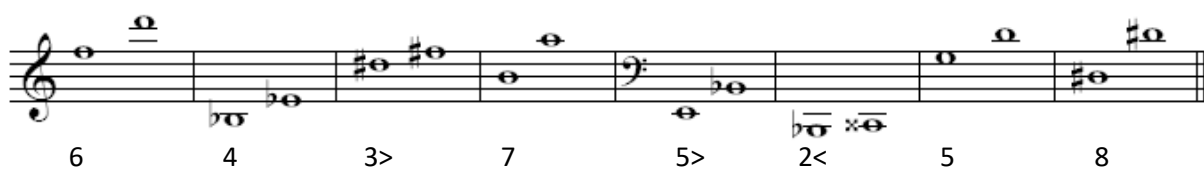
M. Reger, Chorał 8

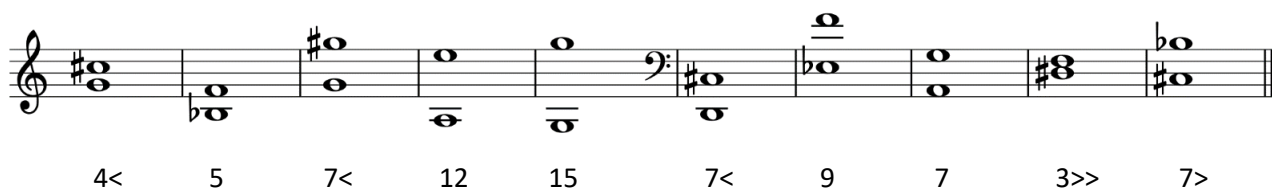
M. Reger, Chorał 9

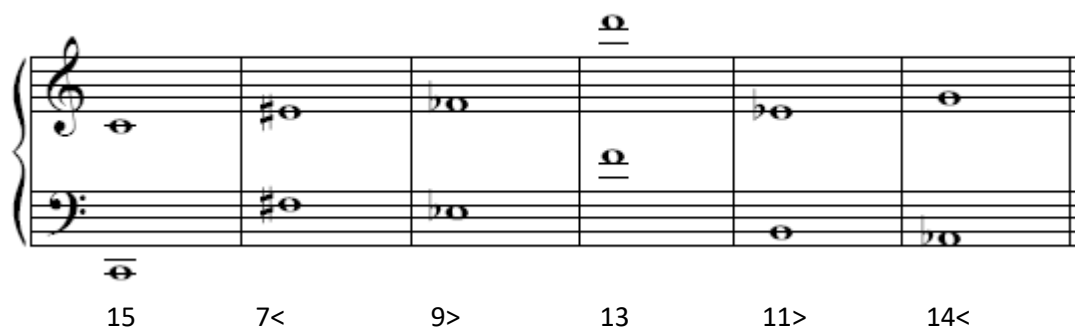
20. Od podanych dźwięków zbuduj w górę melodycznie następujące interwały:

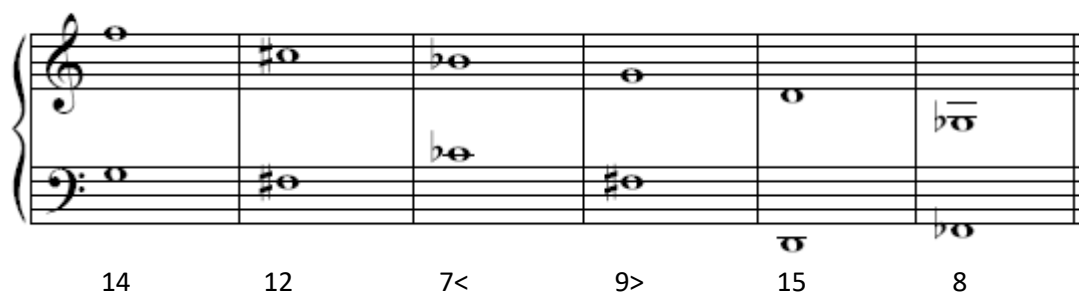
21. Podpisz pod pięciolinią symbole interwałów:

22. Od podanych dźwięków zbuduj w górę podane interwały w podanym kluczu:

23. Od podanych dźwięków zbuduj w dół interwały w podanym kluczu:

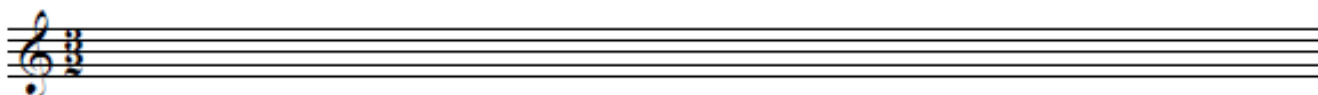
24. O Jaki interwał zostanie przeniesiona poniższa melodia, jeśli zmienisz klucz z wiolinowego na basowy?

25. W podanej melodii zakreśl miejsca między dźwiękami, które tworzą interwał charakterystyczny oraz podpisz symbolem rozmiar tych interwałów.

26. Zbuduj i rozwiąż trytony, sekundę zwiększoną oraz septymę zmniejszoną w gamie c-moll harmonicznej. Podpisz wszystkie interwały:

27. Zbuduj i rozwiąż trytony w gamach:

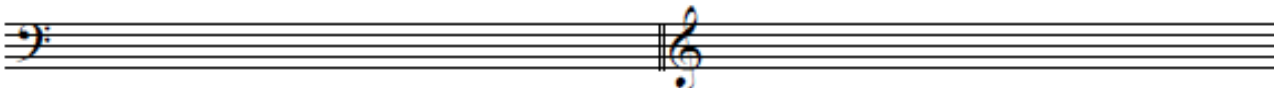
a) H-dur naturalnej

b) Des-dur naturalnej

Podpisz symbolami trytony z rozwiązaniem

a)

b)

28. Od podanych dźwięków zbuduj w górę oznaczone współbrzmienia dysonansowe, a następnie rozwiąż je w podanych tonacjach. Podpisz symbolami interwały, na które rozwiązują się dysonanse:

Tonacje: cis-moll

H-dur

b-moll

cis-m

29. Zaznacz prawidłowe rozwiązanie interwału h-as (otocz kółkiem)

1 2 3 4

30. Zamień enharmonicznie następujące przebiegi interwałowe, doprowadzając do powstania szeregu
a) tercji wielkich:

b) tercji małych:

31. Od podanych dźwięków zbuduj w górę wskazane współbrzmienia dysonansowe, a następnie rozwiąż je w określonych tonacjach. Podpisz symbolami interwały, na które rozwiązują się dysonanse, tak jak to zostało zrobione w zadaniu przykładowym.

Przykład

G-dur

5> 3

A-dur	g-moll	Es-dur
5>	7>	4<

f-moll	fis-moll	h-moll
2<	5<	4>

32. Zbuduj **w górę**:

a. półton diatoniczny (2>)

b. cały ton diatoniczny (2)

c. półton chromatyczny (1<)

d. cały ton chromatyczny (1<<)

33. Buduj **w dół**:

a. półton diatoniczny (2>)

b. cały ton diatoniczny (2)

c. półton chromatyczny (1<)

d. cały ton chromatyczny (1<<)

AKORDY

Oznaczenia akordów:

trójdźwięk durowy - postać zasadnicza: +, I przewrót: $\overset{+}{3}$, II przewrót: $\overset{+}{5}$;

trójdźwięk molowy - postać zasadnicza: o, I przewrót: $\overset{o}{3}$, II przewrót: $\overset{o}{5}$;

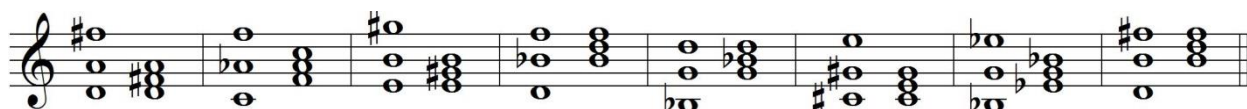
trójdźwięk zmniejszony: >;

trójdźwięk zwiększony: <;

dominanta septymowa – postać zasadnicza: D^7 , I przewrót: $\overset{D^7}{3}$, II przewrót: $\overset{D^7}{5}$, III przewrót: $\overset{D}{7}$

dominanta nonowa – postać zasadnicza: D^9 , $D^{9<}$.

1. Obok każdego trójdźwięku zapisanego w układzie rozległym, napisz jego postać zasadniczą w układzie skupionym oraz określ nazwę akordu (np.: H, e)

D f E B g cis Es h

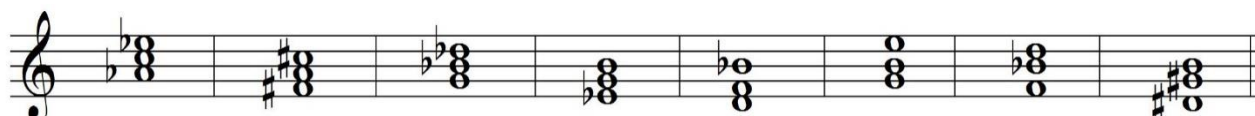
2. Określ podane trójdźwięki jako durowy (+), molowy (o), zmniejszony (>) lub zwiększony (<).
Inne trójdźwięki przekreśl:

o + > + < o

3. W podanych współbrzmieniach dopisz brakujący składnik tak, by uzyskać podany trójdźwięk:

a) w układzie skupionym:

+ o > < + o + o

3 3 5 5

b) w układzie rozległym:

+ 0 > < + 0 + 0

3 3 5 5

4. Otocz kółkiem tonację, w których występuje podany trójdźwięk:

1. H 2. E 3. Fis 4. A 5. D

1. e 2. D 3. c 4. f 5. H

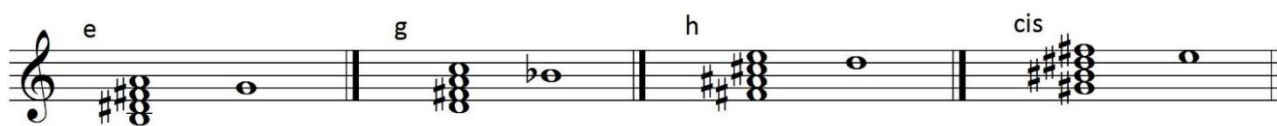
1. a 2. d 3. A 4. fis 5. E

1. F 2. As 3. f 4. a 5. d

5. Podany dźwięk jest rozwiązaniem septymy w D^7 w tonacji durowej. Zapisz na pięciolinii ten akord w postaci zasadniczej, a powyżej zapisz tonację, o którą chodzi:

G A Des F

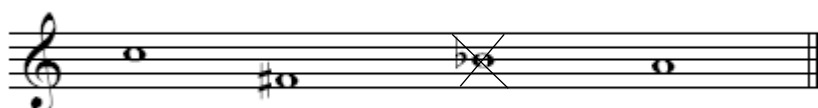
6. Podany dźwięk jest rozwiązaniem septymy w D^7 w tonacji molowej. Zapisz na pięciolinii ten akord w postaci zasadniczej, a powyżej zapisz tonację, o którą chodzi:

7. Z podanych pięciu dźwięków wykreśl jeden – niepotrzebny, błędny składnik D^7 :

8. Z podanych 4 dźwięków wykreśl niepotrzebny składnik trójdźwięku zmniejszonego;

9. Podane dźwięki stanowią rozwiązanie trójdźwięku zmniejszonego. Zapisz ten trójdźwięk

10. Obok podanego akordu wpisz nazwę tonacji, w której akord ten stanowi dominantę nonową:

11. Zbuduj harmonicznie na pięciolinii podane poniżej trójdźwięki.

B 5 D 3 cis 5 f 5 h 3 As 1 E 3 d 5

A 3 ES 5 F 3 H 1 f 5 g 3 d 3 E 5

12. Zbuduj akordy dur i moll w podanych postaciach:

H 3 B 5 e 1 fis 3 Es 5 c 3 g 3 Fis 5

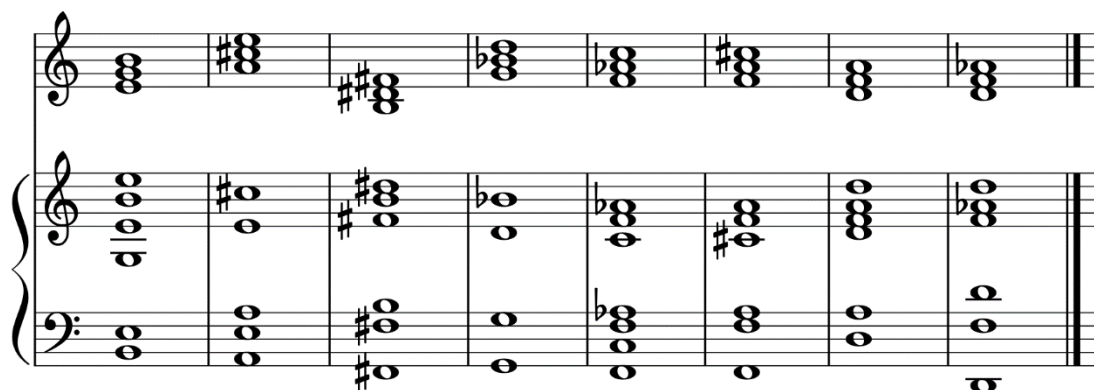
13. Podpisz nazwy literowe akordów oraz określ prawidłowo ich przewrót:

a 3 H 3 F 5 e 3 Es 5 fis 3 E 1 c 5

14. Podpisz literowo nazwy akordów występujące w poniższym fragmencie (np. ; D, b itd. – nie trzeba określać przewrotu ani pozycji:

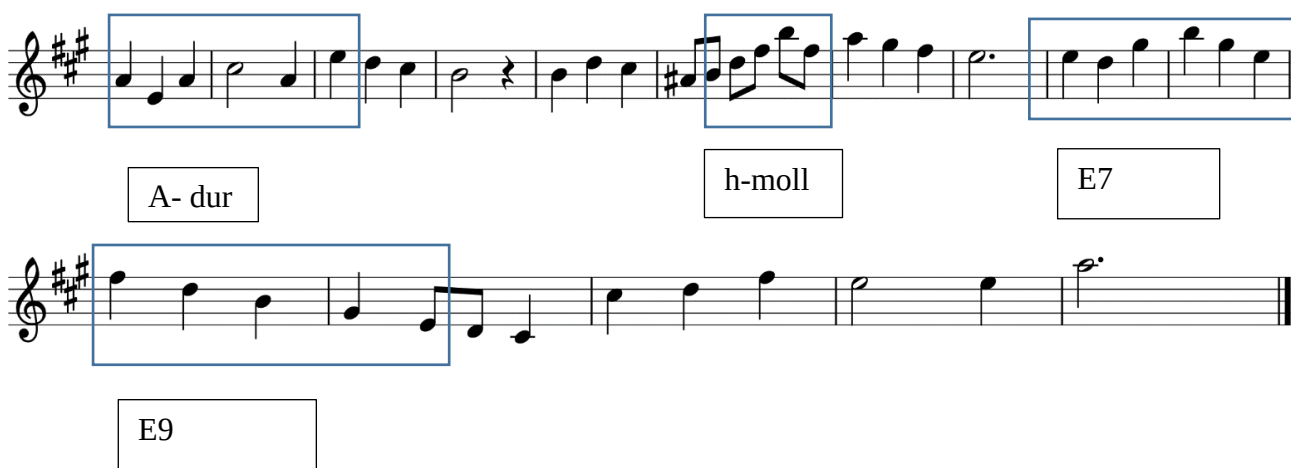
x d c G C D E e f g A x

15. Podane poniżej akordy sprowadź do postaci zasadniczej i układu skupionego, zapisz na pięciolinii (nad odpowiednim akordem) i podpisz nazwę literową tych akordów pod systemem:

e-moll A-dur H-dur g-moll f-moll F< d-moll d>

16. W podanej melodii zakresł miejsca w których występują trójdźwięki lub czterodźwięki septymowe nonowe oraz podpisz ich nazwy literowe:

17. W podanych tonacjach napisz akordy, które pełnią podaną funkcję harmoniczną.

fis: D g: D a: °T Fis: D f: °S D: S

18. Znajdź i zaznacz wszystkie błędy w ćwiczeniu (otocz kółkiem)

b: D⁷ - °T
5

As: D⁷ - T
3

D: D⁷ - T
5

e: D⁷ - °T
1

19. Pod każdym taktem partytury napisz nazwę literową akordów, które tworzą poszczególne głosy:

G 1 a 1 A 1 D 3 Es 1 C 1

20. Podany dźwięk jest środkowym składnikiem I przewrotu trójdźwięku majorowego w układzie skupionym. Zapisz ten trójdźwięk:

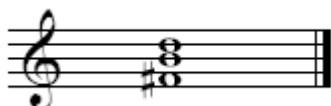
21. Podany dźwięk jest środkowym składnikiem II przewrotu trójdźwięku minorowego w układzie skupionym. Zapisz ten trójdźwięk:

22. W podanych współbrzmieniach dopisz brakujące dźwięki tak, by uzyskać:

a. trójdźwięk majorowy w I przewrocie w układzie skupionym

b. trójdźwięk minorowy w II przewrocie w układzie skupionym

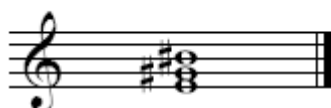
c. trójdźwięk majorowy w postaci zasadniczej w układzie rozległym

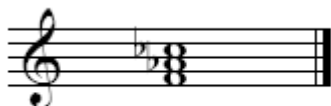
d. trójdźwięk minorowy w II przewrocie w układzie rozległym

e. trójdźwięk zwiększony w układzie skupionym

f. trójdźwięk zmniejszony w układzie skupionym

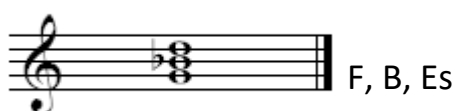
g. D⁷ w pozycji zasadniczej

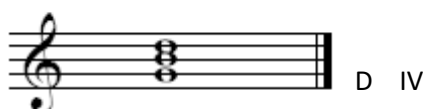
h. D⁷ w trzecim przewrocie

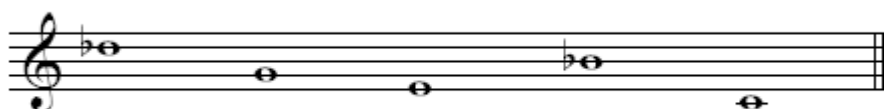
23. W miejscu wykropkowanym wpisz trzy tonacje majorowe naturalne, w których występuje podany trójdźwięk:

24. W miejscach wykropkowanych wpisz oznaczenia stopni, na których w podanych gamach znajdują się dane trójdźwięki :

25. Podane dźwięki tworzą akord. Zapisz w miejscu wykropkowanym oznaczenia funkcyjne tego akordu.

f: D^{9<}

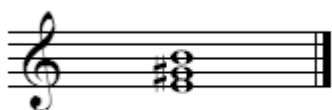

e: D⁷

B: D⁹

26. Podany akord pełni określone funkcje harmoniczne. Podaj wszystkie możliwości nazw tonacji.

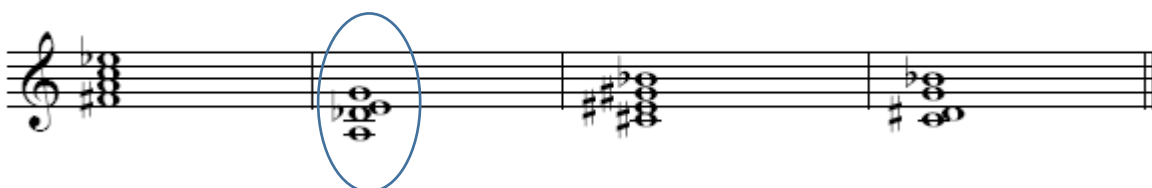
T: E
S: H
D: A, a harmoniczna

27. Podpisz nazwę literową każdego akordu, zaznacz składnik w basie.

F ⁷	B	Fis	h	B ⁷	es	B ⁷	Es	E	a
5	1	7	3	1	5	3	1	7	3

28. Zaznacz kółkiem, który z podanych akordów jest w brzmieniu D⁷:

SKALA, GAMA, TONACJA

1. Podaj, do jakich gam majorowych i minorowych przynależą podane tetrachordy:

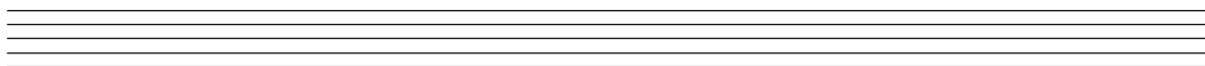

E-dur naturalna, e-moll dorycka, e-moll melodyczna

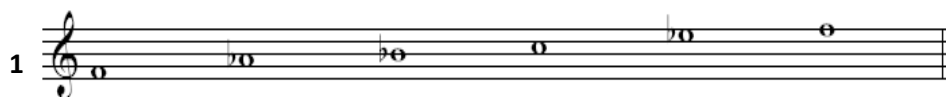

B-dur harmoniczna, b-moll harmoniczna

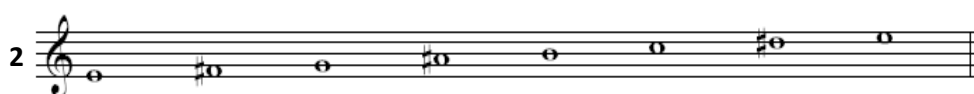
2. Zapisz ze znakami przykluczowymi, w kluczu basowym gamę cis-moll eolską. Zaznacz półtony.

3. Przyporządkuj właściwą nazwę do podanej skali, wpisz literę do tabeli:

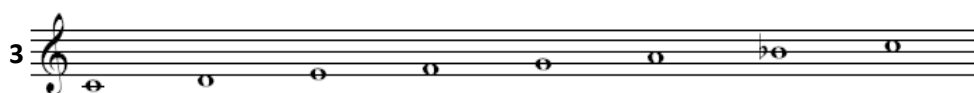

a). miksolidyjska

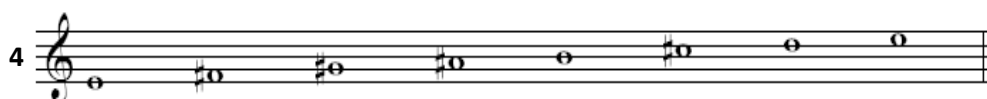

b). góralska

c). dorycka

d). lidyjska

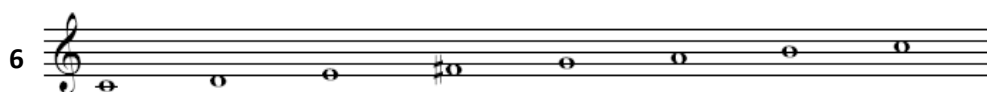

e). frygijska

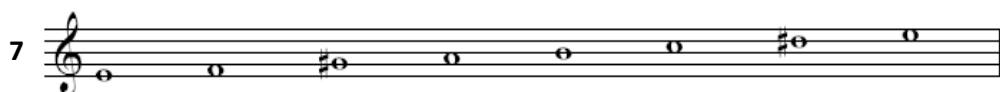

f). cygańska

g). całotonowa

h). jońska

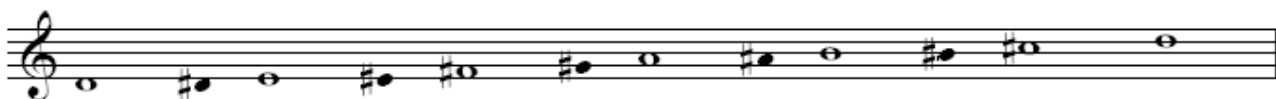
i). pentatonika

1	i).
2	f).
3	a).
4	b).
5	c).
6	d).
7	f).

4. Zaznacz błędy w zapisie skal całotonowych (otocz kółkiem):

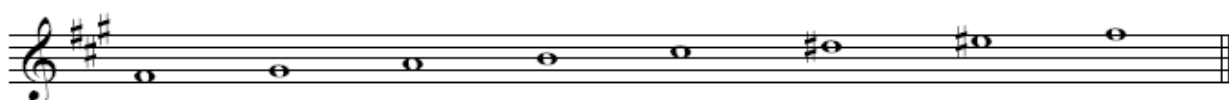
5. Schromatyzuj regularnie gamę D-dur w górę i w dół (uzupełnij brakujące dźwięki):

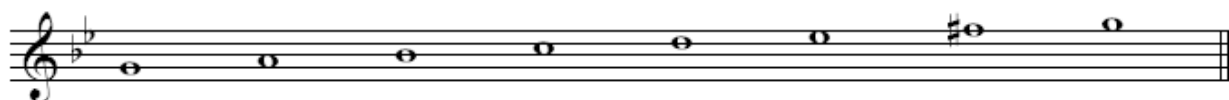
6. Znajdź i zaznacz błędne rozwiązanie dysonansu w gamie A-dur harmoniczej:

7. Dopisz brakujące znaki chromatyczne przykluczowe i przygodne, aby powstały następujące gamy :

fis- moll dorycka

g-moll harmoniczna

8. W podanych „rozsypanych” gamach zakreśl dźwięk toniczny.

9. W jakich skalach spoza systemu dur -moll są napisane poniższe melodie ?

skala lidyjska

skala dorycka

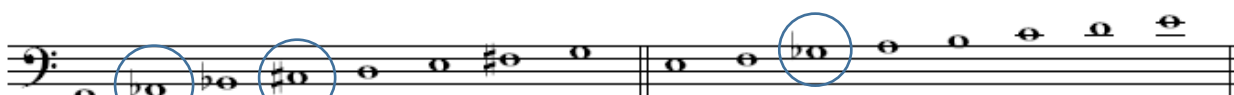
10. Za pomocą znaków chromatycznych przygodnych dokonaj takich zmian, aby poniższa melodia była zapisana w skali góralskiej:

11. Skreśl dźwięki, które nie należą do szeregu zapisanych skal cygańskich:

12. W podanych poniżej przykładach gam, napisanych od różnych stopni, znajdź błędy i zaznacz je kółkiem.

g-moll dorycka

a-moll harmoniczna

Es-dur harmoniczna

gis-moll eolska

13. Do wpisanych nazw gam durowych dopisz nazwy równoległych gam molowych i ich znaki chromatyczne, wzorując się na przykładzie:

G – dur	A - dur	Es-dur	E – dur	Des-dur
e – moll	fis-moll	c- moll	cis-moll	b - moll

14. Określ pokrewieństwo (stosunek) tonacji łączące następujące gamy:

- Es – c** - paralelizm (równoległości)
- C – es** - mediantowy
- c - A** - submediantowy
- c – f** - kwintowy
- b – B** - równoimienności (jednoimienności)
- G – D** - kwintowy
- Des – b** – paralelizm (równoległości)

15. Spośród podanych odpowiedzi podkreśl prawidłową odpowiedź

- **Gama major harmoniczna charakteryzuje się :**

- a. obniżonym siódmym stopniem
- b. podwyższonym czwartym stopniem
- c. podwyższonym szóstym stopniem
- d. podwyższonym siódmym stopniem
- e. obniżonym szóstym stopniem

- **Gama minor dorycka charakteryzuje się:**

- a. obniżonym siódmym stopniem
- b. obniżonym szóstym i siódmym stopniem
- c. podwyższonym czwartym stopniem
- d. podwyższonym szóstym i siódmym stopniem
- e. podwyższonym szóstym stopniem

16. Po analizie zapisu gamy chromatycznej, określ przez podkreślenie prawidłowej odpowiedzi rodzaj chromatyzacji gamy:

gama chromatyczna:

regularna

nieregularna

gama chromatyczna:

regularna

nieregularna

17. Podana gama Es – dur chromatyczna nieregularna zawiera w zapisie błędy. Otocz te błędy kółkiem

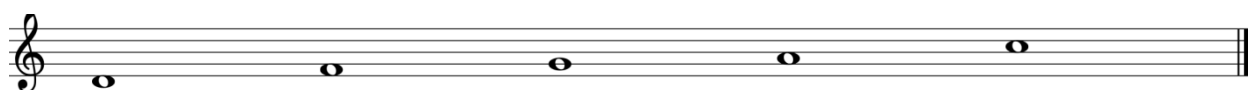

18. W podanych melodii określ tonację dopisując na końcu brakujący dźwięk toniczny:

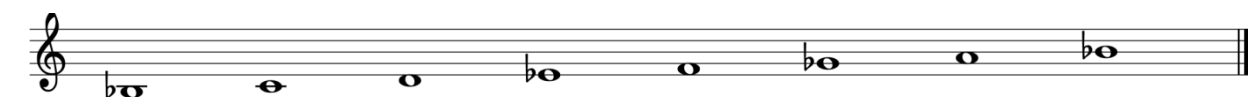

19. Przyporządkuj odpowiednie skale i gamy podanym przykładom muzycznym. W prostokąty obok przykładów muzycznych wpisz cyfry, którymi oznaczone są odpowiednie skale lub gamy:

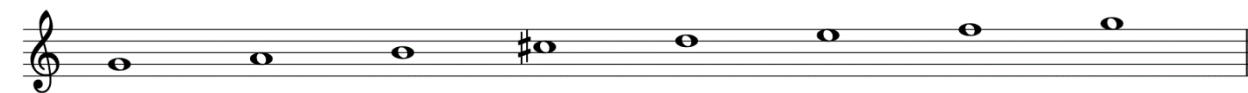
1. pentatonika 2. dorycka 3. frygijska 4. lidyjska 5. góralska 6. durowa 7. dur–harmoniczna
8. moll - harmoniczna 9. moll – dorycka 10. całotonowa 11. miksolidyjska

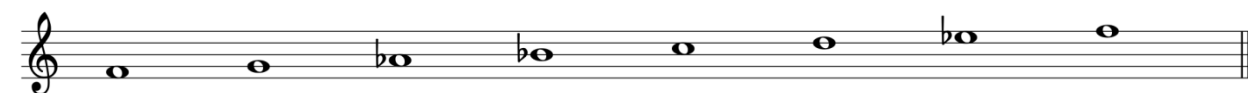
1

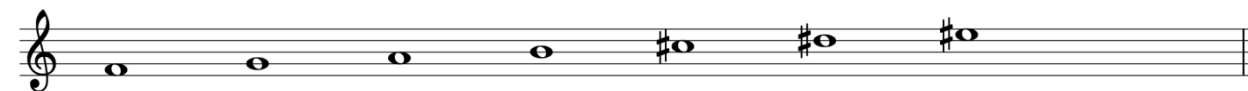
7

5

2

10

20. Określ na jakiej skali poza systemem dur – moll oparte są przedstawione melodie.

Z tamtej strony jeziora Kurpie

odpowiedź

pentatonika bezpółtonowa

Ej, idzie se Janicek

odpowiedź

górska

Melodia ludowa z Podhala Ci jo na wiyrśicku

odpowiedź

lidyjska

Melodia ludowa z Lubuskiego
Moja Kasiu

odpowiedź

miksolidyjska

Melodia ludowa ze Śląska
Miała Kasia Jasia

odpowiedź

dorycka

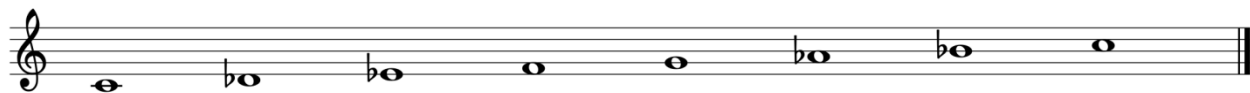
J. Tacina
Pieśń ludowa Śląska Opolskiego

odpowiedź

frygijska

21. Na podstawie zapisu, określ skalę i podpisz j jej nazwę

frygijska

The image displays six musical scales on a single staff, each with its name in a box below it:

- dorycka**: A scale starting on G4, with notes G, A, B, C, D, E, F#, G.
- pentatonika bezpółtonowa (anhemitoniczna)**: A scale starting on G4, with notes G, B, D, F, G.
- całotonowa**: A scale starting on G4, with notes G, A, B, C, D, E, F#, G. It is marked with an equals sign (=) to the right.
- miksolidyjska**: A scale starting on G4, with notes G, A, B, C, D, E, F, G.
- lidyjska**: A scale starting on G4, with notes G, A, B, C, D, E, F#, G.
- góralska**: A scale starting on G4, with notes G, A, B, C, D, E, F, G.

22. Utwórz podaną odmianę gamy za pomocą odpowiednich znaków chromatycznych:

h-moll dorycka

fis-moll harmoniczna

As-dur naturalna

g-moll eolska

13. Określ tonację w podanych fragmentach:

H-dur

g-moll

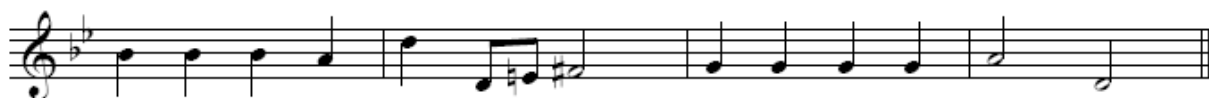
14. Rozpoznaj tonację melodii zapisanej w kluczu basowym. Przetransponuj do E-dur w kluczu altowym:

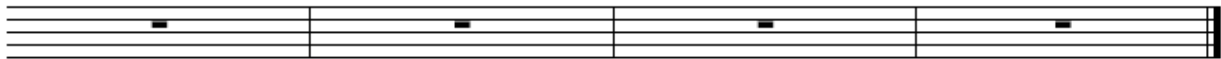
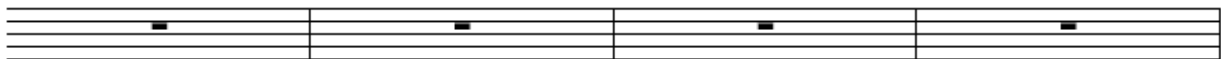

B-dur

transpozycja do E-dur

15. Określ tonację podanej melodii (wpisz pod pierwszym taktem), a następnie przetransponuj do tonacji fis-moll w dowolnym kluczu:

16. Dokończ melodię i określ tonację, wpisz oznaczenie metryczne:

g-moll

E-dur

METRORYTMIKA

1. Uzupełnij takty odpowiednią grupą niemiarną. Dopisz odpowiednie grupy niemiarną tak, aby wypełnić pozostałą część taktu lub cały takt.

Przykład:

triola

Rozwiązanie

Zadania:

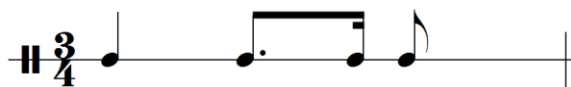
a) duola

b) **sekstola**

c) **triola**

d) **nowemola**

e) **kwintola**

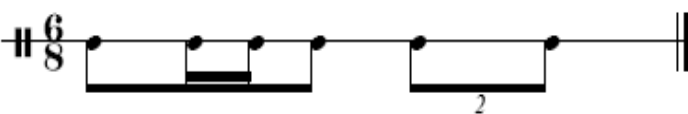
f) **septola**

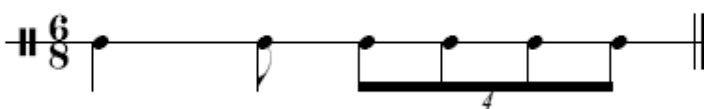
g) **kwartola**

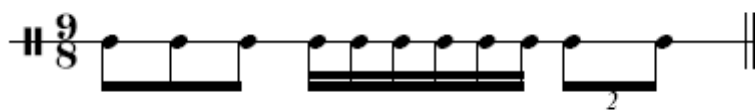
h) **duola**

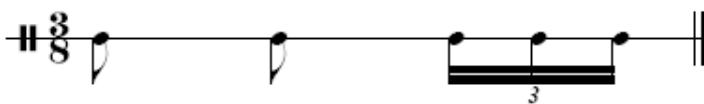
i) **kwartola**

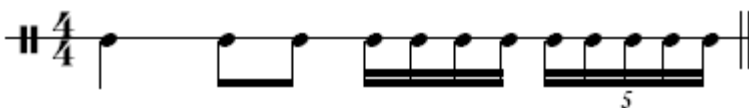
j) **duola**

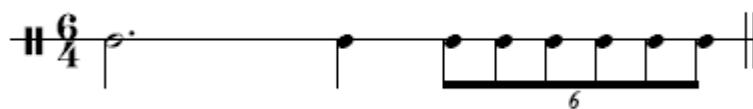
k) **triola**

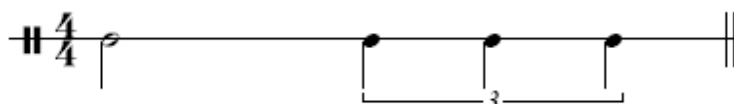
l) **kwintola**

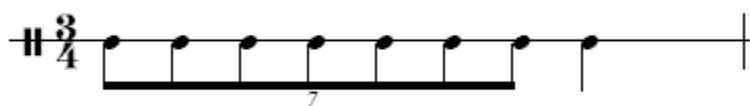
m) sekstola

n) triola

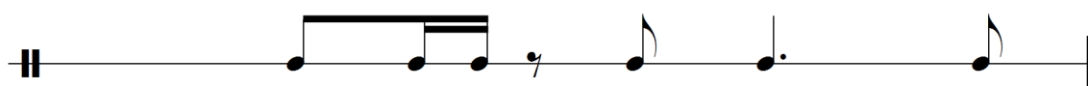
o) septola

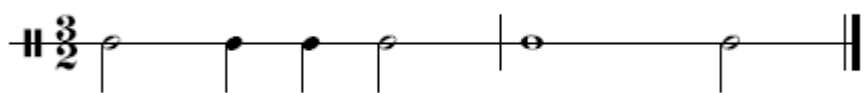
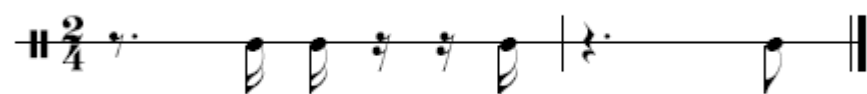
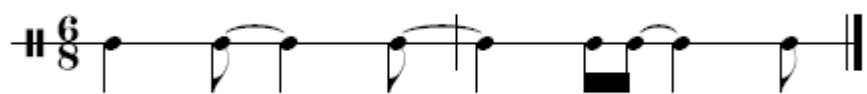
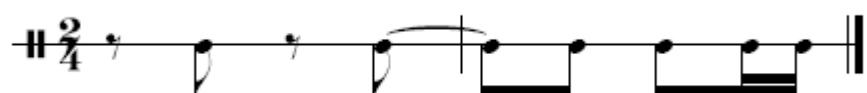
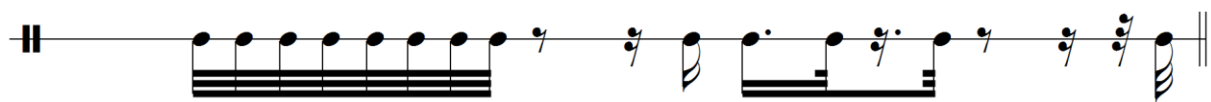

2. Podane takty wypełnij jedną grupą niemiarną:

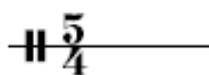
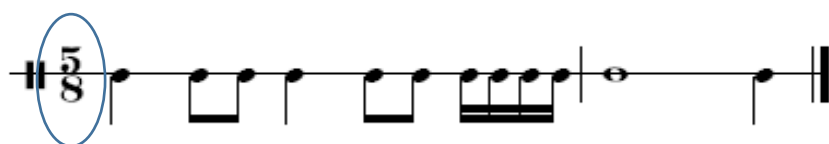
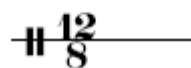
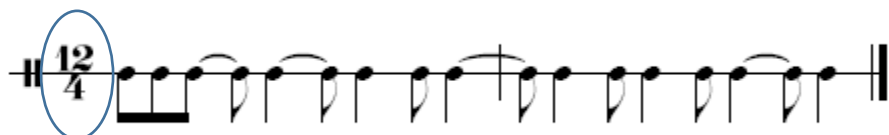
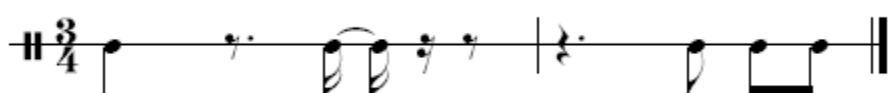
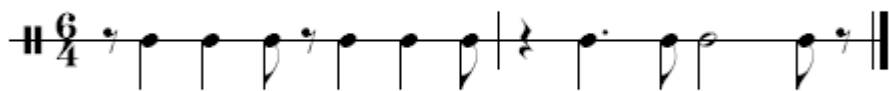
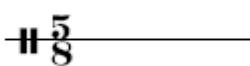
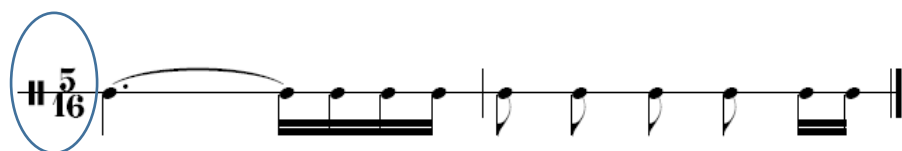
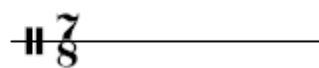
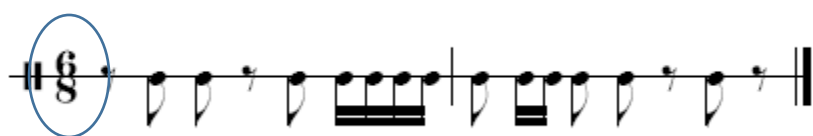

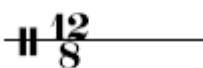
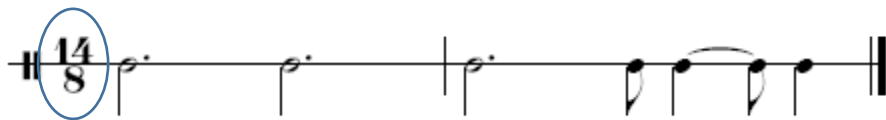
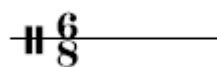
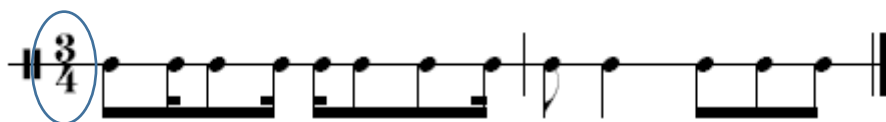
3. Określ metrum w poniższych taktach. Dopisz odpowiednie oznaczenie taktowe

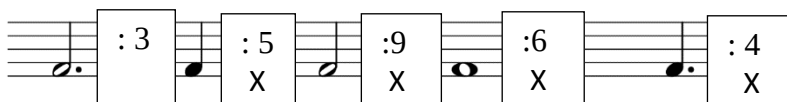

4. Znajdź błędy w oznaczeniu taktowym (otocz kółkiem) i popraw:

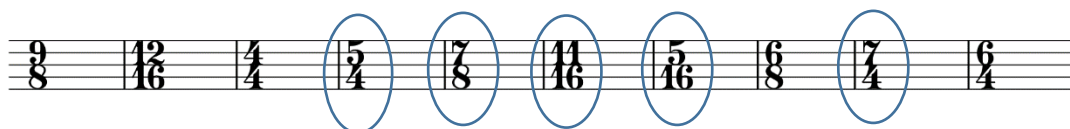

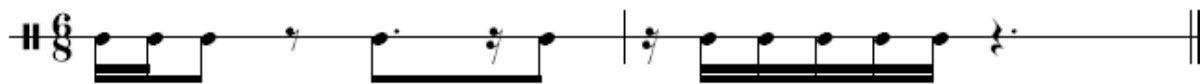
5. Podane poniżej wartości rytmiczne zostały podzielone na różne części. Zaznacz te podziały wartości rytmicznych, które są nieregularne (wstawiając w okienko podziału znak X):

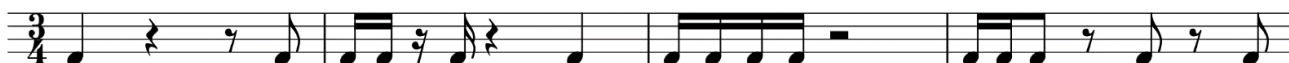
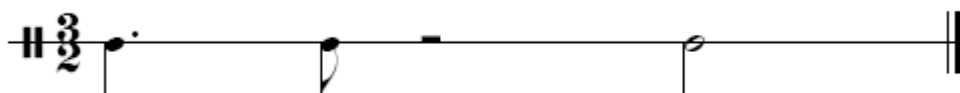

6. Zakreśl oznaczenia metryczne taktów złożonych nieregularnie:

7. Uzupełnij takty odpowiednimi pauzami w taki sposób, aby grupowanie wartości rytmicznych było prawidłowe.

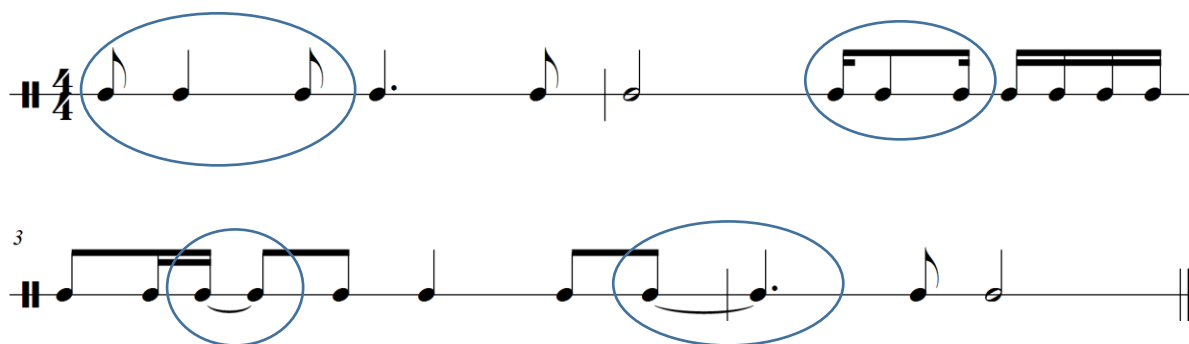

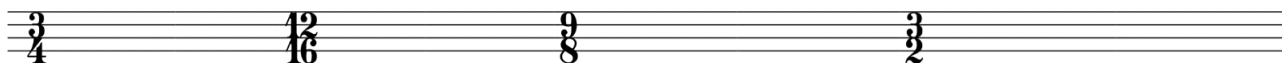
8. Masz podany schemat rytmiczny w metrum $\frac{3}{4}$. Uzupełnij łukami przykład w metrum $\frac{6}{8}$ w taki sposób, aby był zgodny z prawidłowym grupowaniem wartości rytmicznych i dokładnie powtórzył w brzmieniu rytm w metrum $\frac{3}{4}$.

9. W podanym rytmie otocz kółkiem miejsca, gdzie występuje synkopa.

10. W podanych taktach ułóż dowolny schemat rytmiczny prawidłowo grupując i umieszczając w każdym takcie co najmniej 1 pauzę i 1 synkopę:

11. Ugrupuj prawidłowo poniższe schematy rytmiczne w podanych metrach :

12. Przekształć podane schematy rytmiczne, zapisując je na linii we wskazanym metrum.

13. Jakie zjawisko dotyczące rytmiki zostało zastosowane w poniższym przykładzie? Wybierz właściwą odpowiedź.

- a) synkopa
- b) polirytmia
- c) rytm punktowany
- d) polimetria
- e) multimetria

K. Szymanowski „Stabat Mater”, cz. IV (t. 18-25)

Soprano solo

18 $\frac{2}{4}$ $\frac{3}{4}$ $\frac{2}{4}$ $\frac{3}{4}$ *a tempo*

pp *rall.* *poco* *ppp*

Spraw, niech pla - czę z To - bą ra - zem,
 Fac me te - cum pi - e fle - re,

Coro

S. *sub. pp* *ppp* *poco* *pp* *ppp*

- sta - tni dech -, o - sta - tni dech
 do - nec e - go vi - ze - ro

A. *sub. pp* *ppp* *pp* *ppp*

Spraw -, niech
 Fac me

T. *sub. pp* *ppp* *pp* *ppp*

- sta - tni dech -, o - sta - tni dech
 do - nec e - go vi - ze - ro

B. *sub. pp* *ppp* *pp* *ppp*

unis. *pp*

Spraw -, niech

a) synkopa
b) polirytmia
c) rytm punktowany
d) polimetria

17

Example 17

C. Saint-Saëns „Karnawał zwierząt” – „Łabędź”, t.1-2

Andantino grazioso

VIOLONCELLE

1er PIANO

2^d PIANO

- polirytmia
- z gracją, trochę żywiej niż andante, piano pianissimo, arpeggio

ELEMENTY DZIEŁA MUZYCZNEGO

1. Przyporządkuj każde określenie odpowiedniej grupie, wpisując cyfry, którymi oznaczone są te określenia, we właściwe miejsca tabeli.

1. accelerando	12. furioso	23. mezzo piano
2. pizzicato	13. dolente	24. giocoso
3. spianato	14. largo	25. arpeggio
4. diminuendo	15. decrescendo	26. forte piano
5. fortissimo possibile	16. animando	27. meno mosso
6. presto	17. con sordino	28. sforzato
7. portamento	18. tremolando	29. con fuoco
8. portato	19. a tempo	30. scherzando
9. rubato	20. sempre piu mosso	31. ritardando
10. più forte	21. pastorale	32. dolce
11. col legno	22. largo	

Agogika	Dynamika	Artykulacja	Charakter utworu
1	4	2	3
6	5	7	11
9	10	8	13
14	15	11	21
16	23	17	24
19	26	18	29
20	28	25	30
22			32
27			
31			

2. W podanym szeregu oznaczeń tempa, podkreśl tempa umiarkowane:

1. larghetto 2. allegretto ma non troppo 3. prestissimo 4. sempre moderato
5. allegro 6. non troppo lento 7. andantino

3. Podaj po 3 określenia (z wyjątkiem: *legato*, *portato*, *staccato*, *piano*, *forte*) z zakresu podanych elementów dzieła muzycznego w języku włoskim, a następnie wpisz ich znaczenie w języku polskim:

Element dzieła muzycznego	nazwa włoska	nazwa polska
Agogika	1	
	2	
	3	
Dynamika	1	
	2	
	3	
Artykulacja	1	
	2	
	3	

4. Wymień dwa skróty pisowni muzycznej, które zastosowano w poniższym fragmencie.

F. Liszt „Csárdás macabre”, t. 501-508

przenośnik oktaowy
tremulando

5. Uzupełnij poniższy fragment znakami repetycji oraz 1 i 2 volty, aby poniższy fragment miał budowę a¹

6. Znajdź w poniższym przykładzie po trzy oznaczenia (słowne lub graficzne) dotyczące agogiki, dynamiki i artykulacji.

P. Czajkowski „Pory roku” op. 37 bis – „Barkarola”, t. 40-55

Allegro giocoso (♩=144)

cresc.

poco rit.

ff

Tempo I

f energico

mf

p

Measure numbers: 40, 44, 49, 52

Oznaczenia agogiczne: *allegro giocoso*, *poco rit.*, *Tempo I*

Oznaczenia dynamiczne: *f*, *cresc.*, *ff*, *p*, *sf*

Oznaczenia artykulacyjne: *legato*, *staccato*, *portato*, *arpeggio*

Inne: pedał,

7. Podaj nazwy ozdobników muzycznych występujących w poniższym fragmencie:

przednutka długa

obiegnik

mordent

tryl

8. W poniższym fragmencie zastąp powtarzające się struktury muzyczne odpowiednimi skrótami pisowni muzycznej

9. Zaznacz kółkiem właściwą odpowiedź:

Znaki poniższych skrótów muzycznych **przy powtórzeniu utworu** oznaczają :

A. Powtórzenie od początku utworu do określenia **D. S. al Fine**

B. Powtórzenie od początku utworu do określenia **Fine**

☒ C. Powtórzenie od znaku **%** do **Fine**

D. Powtórzenie od **znaku %** do **D.S. al. Fine**

Fine

D.S. al Fine

POWODZENIA 😊